

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1834/2021
12.08.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Божицара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Јакшић, адвокат из ..., против туженог Друштва за новинско издавачку делатност „ББ“ ДОО ..., чији је пуномоћник Наташа Драговић Раковић, адвокат из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4. 159/20 од 09.12.2020. године, у седници од 12.08.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4. 159/20 од 09.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4. 186/18 од 16.09.2020. године ставом првим изреке, утврђено је да је тужени повредио ауторска права тужиоца дана ...2014. године тако што је на интернет сајту наведеном изреком неовлашћено јавно саопштио ауторско дело без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора – фотографију „...“, као и дана ...2014. године на истом интернет сајту фотографије „...“ и „...“, чиме је тужиоцу нанео имовинску и неимовинску штету. Ставом другим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади имовинску штету у укупном износу од 158.744,88 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади неимовинску штету због повреде моралних права аутора објављивањем наведених фотографија без назначења имена или псеудонима аутора, у укупном износу од 60.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду материјалне штете у укупном износу од 51.255,12 динара са припадајућом законском затезном каматом. Ставом петим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете због повреде моралних ауторских права у укупном износу од 90.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом. Ставом шестим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 68.675,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж4. 159/20 од 09.12.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је утврђено да је тужени

повредио ауторска права тужиоца дана ...2014. године и ...2014. године, чиме је нанео имовинску и неимовинску штету тужиоцу, у делу става другог изреке којим је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због неовлашћеног објављивања фотографије „...“ дана ...2014. године исплати 52.914,96 динара са законском затезном каматом од 16.09.2020. године до исплате. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог и другог изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да је тужени повредио ауторска права тужиоца тако што је дана ...2014. године на интернет сајту наведеном изреком неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца фотографију „...“ и дана ...2014. године фотографију „...“, чиме му је нанео имовинску штету, као и у делу става другог изреке којим је тражио да се тужени обавезе да му због објављивања наведених фотографија исплати имовинску штету у износима од по 52.914,96 динара, са законском затезном каматом од 16.09.2020. године до исплате. Ставом трећим изреке преиначено је решење о трошковима поступка из става шестог изреке првостепене пресуде тако што је тужени обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 66.558,30 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против другостепене пресуде у ставу другом изреке, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешене примене материјалног права и из разлога прописаних чланом 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, нису испуњени законски услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП, будући да је ревизија дозвољена у смислу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, јер је побијаним делом другостепене пресуде преиначена првостепена пресуда и одлучено о тужбеном захтеву.

Врховни касациони суд је испитао другостепену пресуду у побијаном делу у смислу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је аутор фотографија „...“ настале2014. године и „...“, настале2014. године. Фотографија „...“ настала је за време мајских поплава 2014. године, а друга спорна фотографија приликом посете тадашњег ... ВВ и бившег градоначелника ... и других лица на отварању „...“. Тужени је на сајту www.... објавио фотографије тужиоца, и то фотографију „...“ без означања имена или псеудонима аутора у оквиру текста „...“ од ...2014. године, а фотографију „...“ у оквиру текста „...“2014. године, такође без означања имена или псеудонима аутора. Фотографије су се на дан ...2018. године и даље налазиле на наведеном сајту туженог, а тужилац је сазнао да су фотографије објављене током зиме 2017./2018. године. Тужени за јавно саопштавање фотографија није имао сагласност тужиоца, фотографије су биле објављене на сајту „ГГ“, за чију компанију тужилац ради и добија месечни хонорар за фотографије, а тужени их је вероватно са тог сајта скинуо. Из исказа тужиоца је утврђено да се осећао повређеним када је видео своје фотографије на сајту, јер су исте објављене без његовог имена иако су његова ауторска дела.

Код овако утврђеног чињеничног стања, побијаним делом другостепене пресуде преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да је тужени повредио његова ауторска права тако што је на интернет сајту дана ...2014. године неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца фотографију „...“, и дана ...2014. године фотографију „...“, те да се тужени обавезе да му накнади имовинску штету у износима од по 52.914,96 динара са припадајућом законском каматом за свако наведено саопштавање.

По оцени Врховног касационог суда, у побијаном делу другостепене пресуде правилно је примењено материјално право када је тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Према члану 43. Закона о ауторским и сродним правима, дозвољено је у оквиру извештавања јавности путем штампе, радија, телевизије и других медија о текућим догађајима, у обиму који одговара сврси и начину извештавања о текућем догађају, без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде: умножавање примерака објављених дела која се појављују као саставни део текућег догађаја о коме се јавност извештава; припремање и умножавање кратких извода или сажетака из новинских и других сличних чланака у прегледима штампе; умножавање политичких, верских и других говора одржаних на јавним скуповима, у државним органима, верским установама или приликом државних или верских свечаности; слободно коришћење дневних информација и вести које имају природу новинског извештаја. Наведене одредбе сходно се примењују на све облике јавног саопштавања поменутих дела. Овом законском одредбом регулисано је такође у којим ситуацијама је могуће преузети садржај без посебне сагласности носиоца права и плаћања накнаде.

Утврђено је да је спорна фотографија „...“ настала за време мајских поплава 2014. године, а фотографија „...“ приликом посете бившег ... и бившег градоначелника ... на отварању „...“ и у каснијој шетњи. С обзиром на наведено, правилан је закључак другостепеног суда да су у конкретном случају испуњени услови из члана 43. Закона о ауторским и сродним правима да тужени саопшти наведене две фотографије тужиоца без његове сагласности, те да није у обавези да му плати ауторску накнаду, јер су фотографије објављене односно јавно саопштене на сајту туженог у оквиру текста којим је извештавано о поплавама у Обреновцу, и у оквиру текста којим је извештавано о отварању моста у ... Зато је правилно првостепена пресуда у овом делу преиначена и одбијен као неоснован тужбени захтев за утврђење повреде ауторских права тужиоца и накнаду штете.

Ревизијом тужиоца неосновано се истиче погрешна примена материјалног права и указује да није било места примени одредбе члана 43. Закона о ауторским и сродним правима и да тужиоцу припада накнада имовинске штете по основу повреде ауторског права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић